

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Jeg kan sige, at jeg deler fuldstændig hr. Jesper Langballes observation. Det var jo netop sådan, at jeg gjorde gældende, at jeg synes, vi har nogle fremragende offentlige pasningstilbud, nogle fremragende institutioner, og at medarbejderne i de offentlige institutioner gør en fantastisk stor og dygtig indsats.

Vi har også i Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender stået for et projekt omkring kvalitet i daginstitutionerne, der nu er afsluttet, hvor vi har set masser af eksempler på fremragende måder at håndtere det at udvikle børn og skabe læring i børneinstitutionerne på. Så der gøres et fantastisk godt stykke arbejde i de institutioner.

Men man skal da aldrig nogen sinde afvise, at noget kan gøres bedre, og jo større mangfoldighed der er, og jo mere frodighed der er omkring de her ting, jo flere der får ideer og bliver kreative, jamen jo større er chancen da for, at vi kan gøre det endnu bedre.

Det er også derfor, vi har sådan et projekt som kvalitet i daginstitutionerne. Det er jo netop for hele tiden at spørge: Kunne vi gøre det endnu bedre, kunne vi lære af hinanden at gøre tingene endnu bedre? Så jeg deler helt hr. Jesper Langballes betragtninger.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 26: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forbedring af muligheden for madordninger i daginstitutioner mod fuld forældrebetaling).

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Støjberg (V):

Lovforslag nr. L 26 er en genfremsættelse af L 74, dog med en enkelt ændring.

Lovforslaget forbedrer mulighederne for at give børnene rundtomkring i de danske daginstitutioner en god og sund mad hver eneste dag. Der er lagt op til ændringer af den eksisterende lov, og det er der, fordi det har vist sig, at der er bestemmelser, der betyder, at flere institutioner har måttet nedlægge ellers velfungerende madordninger, og at det er svært at etablere nye, samt at der er et ønske om at udvide ordningen, så også de helt små børn kan være med, nemlig dem fra 0 til 2 år.

Lovforslaget lægger således op til en ændring af, hvad forældrene må betale til på området. Som det er nu, må forældrebetalingen kun dække omkostningerne til selve maden og f.eks. ikke til den køkkenassistent, der tilbereder den. Det ændres, så forældrebetalingen fremover svarer til de faktiske omkostninger ved ordningen.

Det bliver også sådan nu, at kommunerne fremover skal lægge et loft over, hvor meget madordningerne må koste.

I Venstre støtter vi de forbedringer, der er lagt op til i den lovgivning, som er blevet fremsat forslag til her, og vi agter derfor at stemme ja til lovforslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Det er fru Lotte Bundsgaard som den næste ordfører.

Kl. 17.50

Lotte Bundsgaard (S):

Socialdemokratiet støtter, at vores børn skal kunne få et varmt og sundt måltid mad i daginstitutionerne. Vi støtter også, at forældrene kan betale et mindre beløb for maden til deres børn, og vi er tilfredse med, at ministeren har rettet lidt op på forslaget fra sidste samling og har fulgt vores råd og nu pålægger kommunerne at indføre et loft over forældrebetalingen.

Men desværre er der nogle knaster i lovforslaget, som gør, at Socialdemokraterne ikke på nuværende tidspunkt kan støtte forslaget, men vi håber, at den nye minister vil være indstillet på at forhandle, så vi i fællesskab kan vedtage et bedre forslag end det, der er fremsat.

Det første, vi håber ministeren vil ændre på, handler om at forbedre forholdene for de børn, der kommer fra økonomisk dårligt stillede hjem. Vi mener, at disse børn har lige så meget behov for et godt, varmt måltid mad, som de andre børn.

Vi vil derfor ved anden behandling stille et ændringsforslag, der giver disse børn mulighed for også at deltage i madordningen. Konkret vil ændringsforslaget betyde, at børn, der har økonomisk friplads til at blive passet, også får økonomisk friplads, når det gælder maden.

Hvis vi som samfund vurderer, at forældrene ikke har råd til at betale fuld pris for at få deres børn passet, må det også have konsekvenser i forbindelse med den mad, som børnene skal betale for i daginstitutionerne. På den måde vil vi sikre, at Peter, der bor hjemme hos en lavtlønnet enlig mor, også vil kunne deltage i den madordning, som resten af børnene på hans stue gør det.

Det andet, vi mener der skal ændres på, drejer sig om de helt små børn. Vi foreslår, at vuggestuebørnene tages ud af forslaget. Vi mener, at det for de helt små børn er en naturlig del af det at blive passet, at de også får den grød, den mos, eller hvad man nu ellers spiser, når man er helt lille.

Derudover frygter vi, at alle de kommuner, der i dag tilbyder mad til børnene i vuggestuerne, vil fjerne det som konsekvens af det her forslag, ikke fordi kommunerne gerne vil fjerne maden i vuggestuerne, men fordi de er så økonomisk pressede, at de næsten bliver tvunget til at gøre det. Derfor håber vi på, at ministeren vil være indstillet på at ændre forslaget, så vuggestuebørnene fritages.

Alt i alt mener vi altså, at det er en rigtig god idé, at man kan oprette madordninger i børnehaverne, som kan sikre et godt måltid mad til vores børn, men hvis det skal ske på bekostning af de svægeste børn, så kan vi ikke støtte forslaget.

Derfor håber vi på, at vi kan få flertal for vores to ændringsforslag, som vi stiller ved anden behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Der er lige et par spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg hører fru Lotte Bundsgaard tale for, at der nu også skal være mulighed for at etablere friplads,

når det gælder madordninger. Men hvem har ansvaret for børnene, når man indfører en sådan ordning? Mener fru Lotte Bundsgaard, at det er forældrene, der har ansvaret ved sådan en ordning, eller er det det offentlige, der har ansvaret?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg mener bestemt, at det er os som forældre, der har ansvaret for vores børn. Vi har ansvaret for, at de får en god barndom, for, at de bliver opdraget godt, for, at de er glade, og hvad ved jeg. Men vi ved jo godt, at der er nogle forældre i det her land, bl.a. enlige lavtlønnede forsørgere, som ikke har råd til at betale det hele for en daginstitutionsplass, og dem giver vi friplads, også selv om det jo er deres ansvar, at børnene bliver passet.

På samme måde synes vi, at når man nu må lægge arbejdslønnen oven i det, som maden koster, så kan det blive dyrt. Der er det bare, vi siger, at på samme måde, som vi giver friplads til det at få passet vores børn, som jo også er vores ansvar, synes vi, at vi også skal give friplads til maden. Vi synes ikke, det er rimeligt, at der vil sidde et par børn på stuen med den madpakke, som de har med hjemmefra, fordi deres forældre ikke har haft råd til at betale den løn, der ud over maden skal betales for madordningen i børnehaven.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti mener vi jo helt klart, at det er forældrenes ansvar, at børnene får mad, at de får en madpakke med, eller at de bliver tilknyttet en god madordning i skolen.

Men jeg kan forstå, at Socialdemokraterne ønsker, at det faktisk fremover skal være en offentlig opgave, siden man vil stille et sådant ændringsforslag, og det er nok der, hvor vandene skiller. Det må da trods alt være os som forældre, der har ansvaret for, at vores børn får mad. Er det ikke korrekt forstået, at det trods alt er forældrenes ansvar, at deres børn får mad? Og er der nogen af de forsøgsordninger, der har været, når vi snakker madordninger, der indikerer, at det vil blive ekstremt dyrt i forhold til at smøre en madpakke til sit barn, at man vil få en større omkostning ved sådan en madordning, end hvis man laver en madpakke derhjemme?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Faktisk mener jeg, at det kunne være godt, hvis vi i det offentlige kunne sikre et varmt måltid mad til vores børn både i daginstitutionerne og i skolerne, men det er nok lige at tage munden for fuld. Så derfor støtter vi også, at vi har madordninger, hvor vi som forældre kan betale lidt for maden til vores børn.

Kl. 17.55

Men det, man gør med forslaget her, er jo, at man gør det noget dyrere, fordi man regner lønningerne med i prisen, og her er det altså, at forskellen mellem De Konservative og Socialdemokraterne kommer frem. Vi synes ikke, det skal være sådan, at der sidder tre børn, hvis forældre ikke har råd til at betale for madordningen, mens resten af stuen sidder og får et godt måltid varm mad. Det er da en forskel mellem De Konservative og Socialdemokraterne, og den vil jeg gerne stå ved.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører bliver hr. Martin Henriksen.

Martin Henriksen (DF):

Lovforslag nr. L 26, der bl.a. omhandler oprettelse af madordninger i vuggestuer, er fremsat på foranledning af forældre, institutioner og kommuner. De har ønsket en udvidelse af den nuværende ordning, og det er hovedårsagen til, at Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Jeg er bekendt med de bekymringer, der har været over lovforslaget, men jeg vurderer, at forslaget ikke vil ramme socialt skævt. Tværtimod er det Dansk Folkepartis opfattelse, at det vil give mulighed for flere madordninger, hvis det er forældrenes ønske. Det er også positivt, at vuggestuer nu bliver omfattet af loven, hvilket de ikke var før, så forældrene kan oprette en medordning, hvis de ønsker det, og der ikke er et kommunalt tilbud i forvejen.

Lovforslaget er ikke et forsøg på at privatisere det offentlige system. Formålet er derimod at sikre en bred vifte af tilbud til børnene og deres forældre.

Påstanden om, at kommunerne vil nedlægge offentlige madordninger og i stedet oprette private, er efter min mening overdrevet. Lovforslaget er et supplement til det nuværende system, og set fra Dansk Folkepartis side er der tale om en klar forbedring.

At kommunerne skal sætte et loft over betalingen til ordningen er en forbedring, og at løn og andre omkostninger bliver regnet med ind i prisen er ligeledes et godt initiativ. Det gør, at forældre, der ikke ønsker en madordning til deres børn og i stedet vil smøre madpakker, fritages for de udgifter, der er i forbindelse med en sådan ordning.

Dansk Folkeparti er lydhør over for alle initiativer, der kan forbedre vilkårene for børn og unge. Vi ser det som en styrkelse af samfundet, at sund og rigtig kost bliver en valgmulighed for danske forældre og deres børn, og med udgangspunkt i forældrenes og institutionernes ønske om flere madordninger og i, at de nødvendige ændringer er blevet indarbejdet i lovforslaget, kan vi støtte det, som det foreligger.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ordføreren fra Dansk Folkeparti sagde, at han ikke tror, at forslaget vil have social slagside.

Jeg skal bare spørge: Hvis det nu mod ordførerens forventning viser sig, at kommunerne faktisk nedlægger madordninger i vuggestuer, fordi de skal spare, og det er et sted, der kan spares, så forældrene skal betale for madordninger, som de hidtil ikke har skullet betale særskilt for, og også de forældre, der har fuld friplads, skal til at betale for maden – vil forslaget så efter ordførerens opfattelse have social slagside, eller vil det ikke have social slagside, hvis det er den udvikling, der kommer til at ske? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvis den udvikling kommer til at ske, vil Dansk Folkeparti så ændre reglerne igen, eller hvad forestiller man sig?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Som jeg sagde i min ordførertale, kan jeg ikke se, at det vil have en social slagside. Vi har netop bemærket, at det faktisk er et ønske fra forældrene, at der kommer denne madordning, og jeg tror, at de godt ved, hvad de taler om, når det er deres børn, det handler om.

Så vil jeg sige, at som det er på alle andre områder, vil vi godt tale om det, hvis det viser sig, at der sker noget, som vi ikke havde regnet med. Man skal altid være villig til at lave forbedringer, hvis det er det, det kommer an på.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu har vi jo set mange gange ude i kommunerne, at Dansk Folkeparti stemmer for nedskæringer på velfærden. Vil Dansk Folkeparti ude i kommunerne også stemme for nedskæringer, hvis man kan rette op nogle andre steder, eller hvad der nu ellers kan være af begrundelser fra Dansk Folkepartis side, også hvis det betyder, at man afskaffer madordninger i nogle vuggestuer, som har dem i dag, og vi dermed risikerer, at forældrene skal til at betale, også selv om de egentlig ikke har råd, fordi de har friplads? Vil en sådan brugerbetaling ikke medføre en social slagside?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Når fru Line Barfod taler om, at Dansk Folkeparti har været med til nedskæringer, går jeg ud fra, at fru Line Barfod henviser til den rapport, som Enhedslisten selv har lavet om det, men som jeg mener er udtryk for propaganda.

Det er da rigtigt, at Dansk Folkeparti i visse tilfælde har været med i budgetforhandlingerne i kommunerne, men når vi kun sidder med et enkelt mandat i en kommunalbestyrelse, kan man jo ikke sige, at Dansk Folkeparti har hovedansvaret, for i mange tilfælde vil budgettet være vedtaget i forvejen.

Det, Dansk Folkeparti gør, er, at vi sørger for, at vi får nogle ting med, i og med at vi støtter det budget, der foreligger. Hvis vi står i en situation, hvor budgettet vil blive vedtaget, uanset om vi går med eller ej, skal vi naturligvis forsøge at få de forbedringer, som vi synes er rimelige, med på budgettet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og den næste ordfører er hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 18.00

Per Ørum Jørgensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti ønsker vi, at forældrene lever op til ansvaret som forsørgere for deres børn. Vi vil ikke blande os i, om det er med en madpakke under armen, eller om børnene deltager i en fælles forældrebetalt madordning i institutionen, det må den enkelte familie selv tage vare på.

Efter ønske fra både forældre, institutioner og kommuner giver dette lovforslag mulighed for,

at lønomkostningerne kan indregnes i prisen for madordningen. Dermed bliver det nemmere end i dag at etablere en ordning, og for at sikre, at tilbuddene ikke bliver for dyre, siges det i forslaget, at den enkelte kommune kan fastsætte et maksimumbeløb for forældrebetalingen til madordninger.

I den forbindelse synes jeg, det er interessant at rette opmærksomheden mod de forsøg, der er blevet gjort. Jeg tænker bl.a. på Egvad Kommune i Ringkøbing Amt, hvor man har haft et forsøg med en madordning, hvor både udgiften til selve maden og udgiften til en køkkenmedarbejder i 12 timer om ugen er dækket. Her betaler forældrene 175 kr. om måneden i 11 måneder, og det burde de fleste kunne klare.

Jeg vil gerne uddybe ordningen. Formiddagsbørn betaler 110 kr. pr. måned, eftermiddagsbørn betaler 65 kr. om måneden, og børnene kan få morgenmad og eftermiddagsmad hver dag samt en lun ret to gange og frokost tre gange ugentligt, og det er sund og varieret kost. Nu ved jeg ikke, om det er, fordi det er i Vestjylland, at prisen ligger i det niveau, men det kan altså lade sig gøre, og det er vel nogenlunde de samme omkostninger, man har til madpakker.

Vi Konservative mener, det er helt naturligt, at også de helt små børn i alderen fra 0 til 2 år kan tilbydes en løsning, hvis forældrene ønsker det. Vi bidrager gerne til at skabe bedre vilkår for børnefamilierne, og dette forslag fra den konservative minister vil medføre både mindre stress og bedre sundhed for børnefamilierne, så vi støtter det naturligvis med stor fornøjelse.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er det jo sådan med det, man laver her, at man åbner mulighed for også at betale personaleudgifter og ikke kun udgifterne til råvarerne til madordningen, og det gør vel en væsentlig forskel. Det går jeg ud fra at den konservative ordfører er enig i.

Men det, jeg egentlig gerne vil spørge om, er: Ordføreren talte meget om, at forældrene selv skal betale og selv har ansvaret osv., men hvordan hænger det sammen med, at en konservativ familie- og forbrugerminister har indført læreplaner i børnehaverne, og at en minister sidder og bestemmer, hvad børnene skal lege med i samtlige landets vuggestuer og børnehaver, i stedet for at overlade det til pædagogerne og forældrene selv at finde ud af, hvad det er, børnene skal lege med? Jeg kan simpelt hen ikke se

sammenhængen mellem, at der skal være ministerielt fastsatte planer for, hvad der skal leges med, og at man ikke vil sikre en god og sund kost til alle børn.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at i den forsøgsordning, som jeg refererede til, har Egvad Kommune fået en forsøgsgodkendelse, som også dækker en køkkenmedarbejder 12 timer om ugen, så de udgifter er altså indregnet i prisen. Det kan være, det vil være 200 kr. eller 250 kr. andre steder, det kan jo variere fra sted til sted, men det er bare lige for at sætte et prisniveau for, hvad en sådan ordning eventuelt kunne koste.

Så vil jeg gerne sige, at når man f.eks. tager ansvar i institutionerne for, at de, som måske ikke bliver stimuleret ret meget derhjemme, får læst en historie og får en tur ud i naturen for at sikre dem en bedre hverdag, kan jeg altså ikke se noget forkert i det. Man skal også huske, at forældrene i meget, meget høj grad er involveret i, hvordan det skal udmøntes i praksis, men at man tager hånd om de svageste, kan jeg altså ikke se noget galt i.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu forstår jeg slet ingenting. Ordføreren siger, at der tages hånd om de svageste ved at fastsætte fra ministerielt hold, at man skal gå tur med børnene, men jeg har meget, meget svært ved at forestille mig, at nogen ansvarlige pædagoger nogen som helst steder i landet ikke går tur med børnene, også selv om de ikke har fået et ministerielt dekret om det.

Men omvendt siger man, at når det gælder mad, vil man ikke tage hånd om de svageste. Man vil ikke sikre, at alle børn får god og sund kost, man vil tværtimod give mulighed for, at kommunerne kan nedlægge de ordninger, der er i vuggestuerne i dag, og i stedet opkræve betaling fra forældrene. Vi risikerer, at der bliver nogle børn, hvis forældre betaler for en madordning, og nogle børn, hvis forældre ikke betaler for en madordning, og at de så enten slet ikke har noget mad med eller bare har en humpel rugbrød, eller hvad man nu forestiller sig at et barn på 8 måneder skal have i madpakken.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg ser ikke nogen konflikt i det. Det er da dejligt, hvis det er sådan i kongeriget, at alle institutioner fungerer på den måde, at man som noget helt naturligt læser højt for børnene og tager børnene ud i naturen. Så er den lov, der er vedtaget, jo sådan set overflødig, men så er vi også alle sammen glade og tilfredse, for det, det handler om, er jo at stimulere de svageste børn, der ikke bliver stimuleret hjemmefra. Men at sige, at det trods alt er forældrene, der har ansvaret for at sikre, at deres børn får mad hver dag på alle tider af døgnet, synes jeg et eller andet sted ikke er i modsætning til det andet.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes også, det er et forældreansvar, at børnene får mad, men det er vel sådan set ikke det, vi diskuterer. Vi diskuterer en fripladsgrænse, og jeg vil gerne spørge den konservative ordfører, om han synes, det er o.k. at operere med fripladsgrænser – forstået på den måde, at for de forældre, der ikke har råd til at sende deres børn i daginstitution, medmindre de enten slet ikke betaler noget eller ikke betaler ret meget, er det o.k., at vi har den ordning.

Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne spørge den konservative ordfører, hvorfor det ikke er o.k., at man reducerer tilsvarende, når der er tale om mad. Foreløbig har det jo været sådan, at det kun har været de direkte madudgifter, man har kunnet kræve dækket, og ikke lønudgifterne, men er det ikke meget rimeligt, at hvis der kommer en ekstra lønudgift ud over udgifterne til pædagogerne, skal der også være mulighed for, at den er omfattet af fripladsordningen?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Hvis man som noget nyt laver en fripladsordning, som også indeholder børnenes mad, bliver det jo det offentlige, der får ansvaret for, at børnene får mad. Som det er i dag, er det forældrebetalte ordninger, hvor forældrene enten går sammen om at etablere en ordning eller giver børnene madpakke med. Det er den ene del af det.

Jeg må svare på det andet spørgsmål senere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi tager lige fru Lone Dybkjær for et spørgsmål mere.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg kan godt forstå, når forældre slår sig sammen, fordi de synes, det er i orden, at der bliver etableret madordninger. Men der er nogle, som sådan set ikke har råd til det, så vi må bare konstatere, at selv om der er relativt billige madordninger, er der nogle, der ikke har penge nok til at være med i dem. Det er selvfølgelig glædeligt, hvis den konservative ordfører ikke kender nogen, der har det sådan, men så er det måske et problem for den konservative ordfører.

Jeg synes faktisk godt, man kunne sige, at hvis det er sådan, at der bliver en madordning, vil det være rimeligt, at alle har mulighed for at deltage i den. Man bør ikke være forhindret i det af økonomiske grunde, men man kan lade være, hvis man af andre grunde ikke ønsker det, og var det så ikke rimeligt, at den udgift på en eller anden måde indgik i forbindelse med fastsættelsen af frit valgs-grænserne? Vi taler jo ikke om dramatiske beløb totalt set, men om afgørende beløb for den enkelte.

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

For det første – det nåede jeg ikke at svare på før – mener jeg, det er helt fornuftigt, at vi har det sikkerhedsnet her i kongeriget, som sikrer børnene pasning og skolegang og fripladser i f.eks. børnepasningstilbud. Det vil jeg gerne lige slå fast. Men når vi snakker om børnenes mad, bevæger vi os ind på noget helt principielt, nemlig hvem der har ansvaret for, at børnene får mad hver dag, og hvis vi begynder at bevæge os væk fra, at det er forældrenes ansvar, mener jeg, vi er på en glidebane.

Når vi snakker beløb, ligger de på omkring 200 kr. pr. måned. Undersøgelser har vist, at det reelt er sådanne beløb, vi snakker om. Jeg ved ikke, om fru Lone Dybkjær er klar over, hvad det koster at smøre en madpakke til sit barn hver dag, men det er noget nær det samme niveau, så derfor vil det ikke medføre en merudgift for den enkelte forælder.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så tror jeg, fru Lotte Bundsgaard er den sidste spørger. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Den konservative ordfører taler meget om forældreansvaret, og som jeg hører den konservative

ordfører, omfatter det bl.a., at man som forælder har ansvaret for, at ens barn får mad i daginstitutionen.

Kl. 18.10

Jeg vil godt spørge den konservative ordfører: Mener den konservative ordfører, at man skal afskaffe alle de gratis madordninger, der er i langt de fleste vuggestuer i Danmark? Hvis man skal følge den konservative ordførers tankegang, fratager man jo forældrene deres forældreansvar, når maden er en del af pasningen.

Så vil jeg også godt høre, om den konservative ordfører synes, det er en god idé, at man opretter madordninger, hvis der på en stue sidder to-tre børn, hvis forældre ikke har råd til at være med i ordningen. Hvis den konservative ordfører ikke får ret, hvis de madordninger bliver langt dyrere end 200 kr. om måneden, vil den konservative ordfører så være med til at overveje at indføre fripladser på samme måde, som vi har fripladser til selve pasningen af vores børn?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Vi har jo stadig – og det vil jeg gerne holde fast i – nogle konkrete forsøgsordninger, vi kan holde os til og se, hvad niveauet ligger på. Vi snakker jo ikke om hverken 500, 600 eller 700 kr. om måneden, Egvad Kommune har f.eks. kunnet gennemføre en sådan ordning til 175 kr. om måneden, og det mener jeg altså ikke er nogen større omkostning. Nu kan vi jo diskutere frem og tilbage, hvad det koster at smøre en madpakke, men jeg mener faktisk, vi er på et niveau, der matcher den tilstand, vi kender i dag.

Når vi snakker vuggestuer osv., er lovforslaget faktisk en forbedring på området. De 0-2-årige børn får også mulighed for at være i en madordning, det synes jeg faktisk er positivt, og jeg mener heller ikke, vi skal fratage de 0-2-årige den mulighed, som findes i dag.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Den konservative ordfører svarede sådan set ikke på mit spørgsmål: Hvis man fratager forældrene deres forældreansvar ved at gøre maden til en del af det offentlige tilbud, når børnene er over 3 år, hvorfor gør man det så ikke, når børnene er under 3 år, hvis man skal følge den konservative ordførers tankegang?

Så vil jeg godt sige, at den konservative ordfører talte lidt udenom. Jeg spurgte den konservative ordfører: Hvad nu, hvis det viser sig –

hvad jeg tror det gør – at madordningerne bliver dyrere end 150 kr. om måneden, hvis børnene skal have mad hver dag? Hvis det viser sig, at udgifterne bliver større, så nogle børn rent faktisk ikke kan deltage i madordningen, fordi deres forældre ikke har råd til det, vil Det Konservative Folkeparti så være indstillet på, at vi diskuterer at indføre en fripladsordning?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg vil altså sige, at vi ryster ikke på hånden i Det Konservative Folkeparti, når det kommer dertil, for det er principielt forældrenes ansvar at sikre, at deres børn får mad hver dag.

Jeg mener faktisk, at et af de allerstørste problemer, vi har her i samfundet, er, at alt for mange mennesker ikke tager ansvar for deres børn. Hvis vi indfører en sådan ordning, som Socialdemokratiet foreslår, er vi i gang på glidebanen og bevæger os derhen, hvor vi giver det offentlige større og større ansvar for vores egne børn, og så kan vi læne os tilbage.

Jeg mener, det er vigtigt at fastholde, at det er forældrenes ansvar. Hvis vi forestiller os, at man f.eks. fjerner betalingen til vuggestuer, når det gælder mad, som vi var inde på før, må vi som forældre også forvente en reduktion af den pris, vi betaler. Vi betaler jo faktisk for det, det er bare indregnet i den pris, man afregner til kommunen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Det bliver fru Lone Dybkjær som den næste ordfører.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg tror, det vil føre for vidt at fortsætte den diskussion, der er i øjeblikket. Men jeg har taget fru Lotte Bundsgaards tale med herop, for ministeren var jo meget optaget af at snakke med sin kollega på det tidspunkt, da fru Lotte Bundsgaard holdt sin tale, og jeg synes, der var et par ting, ministeren gerne skulle svare på, så nu vil jeg lige repetere dem.

Der står – og det er jeg enig med fru Lotte Bundsgaard i – at der er rettet op på forslaget, og at det er godt, at det ændringsforslag, der fremgik af beretningen, da lovforslaget blev behandlet i sidste samling, er kommet med. Men der er stadig nogle knaster, og det, fru Lotte Bundsgaard spurgte om – og jeg vil gerne være sikker på, at ministeren svarer på det – er, om den nye minister vil være indstillet på at forhandle, så vi

i fællesskab kan vedtage et bedre forslag end det, der er fremsat. Det vil jeg i hvert fald også godt have svar på, for jeg synes, at fru Lotte Bundsgaard rejste nogle væsentlige ting i forbindelse med f.eks. spørgsmålet om de 0-2-årige børn.

Jeg synes, det ville være ærgerligt, hvis de kommuner, der i dag har disse ordninger, pludselig endte med at indføre nogle fuldstændig andre ordninger, så realiteten blev, at det blev dyrere for forældrene. Jeg skal ikke komme ind på regnestykkerne, men jeg synes bare, det er en god idé at fortsætte, så det allerede eksisterende system i vuggestuerne ikke bliver ødelagt.

Kl. 18.15

Men det afgørende er sådan set spørgsmålet om fripladserne. Det kan godt være, at man kan lave nogle ret billige ordninger i Give Kommune, og jeg synes, vi skal undersøge, hvad de ordninger rent faktisk kommer til at koste, og hvad de maksimumbeløb, som skal indføres ifølge lovforslaget, bliver. Men jeg synes, man har et problem, hvis det er sådan, at der er nogle forældre, der ikke får råd til at deltage i madordningerne. De er måske i forvejen lidt dårligere socialt stillet end andre, og så er det svært for de forældre at give deres børn gaver med, og der er mange ting, som børnene ikke kan gå til.

Det kan godt være, at der ikke er nogen klasseskel i det danske samfund, som regeringen påstår – det er jeg nu i øvrigt ikke enig i – men der er i hvert fald én ting, regeringen ikke kan sige, og det er, at der ikke er nogen økonomiske forskelle her i samfundet. Det er der, og det er altså også nogle økonomiske forskelle mellem de forældre, som har børn i børnehaver, og dermed også mellem børnene. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at hvis vi laver en ordning som madordningen, skal det være muligt for de forældre, der måske ikke umiddelbart har råd til at være med til at betale lønomkostningerne også, at deltage i madordningerne ved, at madordningerne indregnes i fripladsgrænserne på en eller anden måde.

Jeg vil også gerne bede ministeren svare på, om ministeren virkelig mener, at man derved fratager forældrene ansvaret for, at børnene får mad. Det mener jeg bestemt ikke man gør, her må jeg sige, at jeg er temmelig uenig med den konservative ordfører. Jeg er helt sikker på, at på det tidspunkt, da vi indførte folkeskolen, ville den konservative ordfører også have sagt, at nu fratager vi forældrene ansvaret for, at børnene lærer noget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Vigsø Barsø.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Mange tak for ordet. Navnet er Pernille Vigsø Bagge.

Fra SF's side gik vi imod ordningen, da den i sin tid blev lavet, og det gjorde vi af to hovedgrunde. Først og fremmest var vi bekymrede over den deling af børnene, der betyder, at børn af de forældre, der har råd til at betale, kommer til at modtage den gode institutionsmad, mens børn af forældre, der ikke har råd til at betale, skal have madpakker med hjemmefra. Det er lidt underligt at lave den skæveling af børn, specielt i en periode, hvor regeringens politik i øvrigt bidrager til at øge forskellen mellem velhavende børnefamilier og fattige børnefamilier. Det var det ene synspunkt, og det synspunkt har vi fortsat.

Som det allerede er sagt, giver de fleste vuggestuer faktisk mad til børnene allerede i dag. Hvad sker der så, når man introducerer et forslag, hvorefter der kan opkræves betaling, specielt i en periode, hvor kommunernes økonomi er meget stram, fordi regeringen holder kommuner og amter i et økonomisk jerngreb? Det er jo ikke svært at forudse. Man behøver ikke være profet for at se, at kommunerne og amterne med sikkerhed vil lede i alle hjørner, hvor der er mulighed for at skaffe sig flere indtægter, og her vil der blive en mulighed for det.

Hvad vil det så komme til at betyde? Det vil betyde, at fra at vi i dag har vuggestuer, hvor alle børn får mad, får vi fremover vuggestuer, hvor de mest velhavende familiers børn får mad og betaler for det. Der er i den samme vuggestue en anden gruppe børn, hvis forældre ikke betaler, men giver børnene en madpakke med hjemmefra, og så får vi igen den deling af børnene, som vi i en lang årrække har forsøgt at undgå.

Vi er tilhængere af mad i daginstitutioner, og det er derfor, vi var meget begejstret, da vi under den forrige regering var med til at afsætte penge på finansloven til at sikre gratis mad i institutionerne. Vi synes i SF, det er vigtigt af to grunde. Dels er det vigtigt af hensyn til børnenes evne til at koncentrere sig, at de får et sundt og nærende måltid mad i deres daginstitution og også i deres skole, dels er det godt for at imødegå fedme, at vi lærer børn at spise sundt og udvikler børns evne til at spise sundt.

Der er rigtig megen sundhed gemt i at sikre børn gratis adgang til mad i vores skoler og daginstitutioner. Men det er klart, at det kan en regering, der er optaget af skattestop og af at holde udgifterne i ekstremt stram snor, i sagens natur ikke gå ind for. Det har den konsekvens, at der er nogle, der kommer til at betale prisen, i dette tilfælde er det altså børnene, og derfor kan SF kun gå imod dette forslag.

Kl. 18.20

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er utroligt, at man fremsætter forslag som både det tidligere og nu dette her. Man forestiller sig, at der ude i vuggestuer og børnehaver skal være nogle børn, der sidder og spiser, mens nogle andre børn må se på, og jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvordan nogle mennesker kan se sig selv i øjnene og forestille sig den situation, at man lader nogle børn sidde og se på, at nogle andre spiser, og at det kun er de børn, hvis forældre har penge, der får mad, og ikke de andre. Det er mig ubegribeligt, at man kan fremsætte sådan et forslag.

Den tidligere familie- og forbrugerminister havde det argument, at hun troede simpelt hen ikke på, at forældrene kunne få sig selv til at være med til det, og derfor ville forældrene være så solidariske, at de ville betale for de forældre, der ikke havde råd. Hun har sikkert ret i, at så solidariske er mange familier også, men det ændrer altså ikke på, at der er nogle politikere herinde – desværre et flertal – som ønsker at indføre en ordning, som går på, at hvis du har penge, kan du få mad, og nogle andre børn skal sidde og se på det. Det er som billeder fra mange, mange år siden herhjemme eller fra andre dele af verden i dag, hvor nogle står ude foran glasruden ind til restauranten og kigger på, at nogle andre spiser. Her er det bare endnu værre, for her er de i den samme børnehave eller den samme vuggestue.

Jeg kunne godt tænke mig, hvis ministeren ville forklare, om det kommer til at indgå i de fine læreplaner, som man skal lave alle steder, hvordan pædagogerne skal lære børnene, at der er altså nogle af dem, der ikke må spise med. Hvordan har man tænkt sig, at det rent pædagogisk skal foregå? Har man tænkt sig at sætte et eller andet pædagogisk udviklingsprojekt i gang for at sikre en særlig pædagogik til at lære nogle børn, at fordi de er fattige, får de altså ikke lov til at spise sammen med de andre, og samtidig lære de rige børn, at de fattige ikke kan få lov til at

være med? Eller håber man, at man får en så stor opdeling af børnene, at de ikke går i de samme institutioner?

Så er der hele spørgsmålet om sundhed og mad, og hvor vigtigt det er med god mad. Der bliver diskuteret meget i disse år om, hvor vigtigt det er, at vi får nogle børn, der har lært at spise god og sund mad, og en af de allerbedste muligheder for at lære det er da, at man, lige fra man er helt lille, får et godt måltid mad hver dag i sin vuggestue og senere i sin børnehave og sin skole. Det er den allerbedste mulighed for at lære børnene gode spisevaner og sikre, at de er sunde lige fra starten.

Vi kan se på udviklingen i folkesundheden, hvor meget det betød, at børnene efterhånden fik nogle gode måltider mad. Nu ser vi det gå den forkerte vej, så derfor kan jeg ikke forstå, hvordan man ud fra et sundhedsperspektiv kan indføre, at ikke alle børn skal have mulighed for god mad, men at kommunerne tværtimod skal have mulighed for at nedlægge de gode madordninger i vuggestuerne og i stedet opkræve betaling fra de forældre, der har råd.

Jeg mener, at forslaget også er et udtryk for, at man ikke prioriterer mad særlig højt. På kvindernes kampdag den 8. marts var jeg til et stort projekt ude på Holmen, der hed »Oprør fra maven«. Her var 600-700 kvinder kommet sammen for at tale om, hvor vigtigt det er at prioritere, at mad er vigtigt, at mad hænger sammen med kærlighed og omsorg og nogle værdier, og at det er vigtigt at sørge for, at vi får god mad og drager god omsorg for hinanden.

Det er åbenbart ikke noget, man overhovedet vil prioritere i regeringspartierne og Dansk Folkeparti, at det er vigtigt med god mad og god omsorg. Det er lige tværtimod, når man fremsætter et forslag om, at det kun er de riges børn, der skal have mad, og at de fattige børn skal lære at stå og se på eller spise det rugbrød, de har med hjemmefra. I øvrigt mangler jeg stadig at finde ud af, hvis det var mig, der skulle sende et vuggestuebarn af sted med madpakke hjemmefra, hvad i alverden jeg skulle give barnet med, men det kan forbrugerministeren sikkert svare på.

Enhedslisten kan ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil bare sige, at jeg synes, det er et helt forkert billede, der bliver tegnet her. Jeg synes, det

er et skræmmebillede, der bliver tegnet, og så kan jeg ikke forstå, hvorfor Enhedslisten ikke vil støtte lovforslaget, når det faktisk er fremsat på grund af forældreønsker, ønsker fra institutioner og ønsker fra kommuner. Er det noget, Enhedslisten tager med i sine overvejelser, når man skal afgøre, om man vil stemme for eller imod en lovgivning her i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Enhedslisten ser meget grundigt på, hvad der ligger af hørings svar, når vi tager stilling til forskellige lovforslag, og en ting, vi også har haft med i overvejelserne, er den dybe bekymring for, at forslaget vil betyde, at mange kommuner, som har en utrolig presset økonomi på grund af de kommuneaftaler, som Dansk Folkeparti er med til at stemme igennem, vil afskaffe de velfungerende madordninger, der er i vuggestuerne i dag, for at kunne opkræve brugerbetaling fra forældre, som ellers har friplads og ikke har særlig mange penge at betale med.

Kl. 18.25

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg ville bare godt have lov til at sige, at bl.a. FOLA, som er Landsforeningen af Forældre til Børn i Daginstitution, i deres hørings svar skriver, at i kommuner og institutioner, hvor kosten ikke er en del af vuggestuetilbuddet, giver forslaget imidlertid mulighed for at etablere madordninger, der alt andet lige vil være et bedre tilbud så vel pædagogisk som kostmæssigt end medbragte madpakker og lignende.

Så skriver Københavns Kommune, at forslaget medfører stordriftsfordele for institutionerne og en lettelse for forældrene.

Når nu fru Line Barfod siger, at de læser hørings svarene, betyder det, at de så kun læser det kritiske, eller er det positive også med inde i overvejelserne?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi læser alle hørings svarene, og jeg har set, hvad der står i de hørings svar. Selvfølgelig vil man hellere have, at der er en madordning, hvor der bliver lavet mad henne i børnehaven eller vuggestuen, end man vil have, at børnene skal have madpakker hjemmefra, fordi madpakker sjældent er det bedste rent ernæringsmæssigt.

Men det allerbedste vil jo være, at den gode madordning er for alle børnene og ikke kun for dem, hvis forældre har råd til at betale.

Vi risikerer altså og specielt i Københavns Kommune med de mange nedskæringer, der løbende er dér, at der bliver så høj en brugerbetaling mange steder og så dårlige vilkår, at vi får den opdeling mellem forskellige institutioner, som ordførerne under en tidligere debat var bange for at få.

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne sige tak for debatten og for de mange synspunkter om forældrebetalte madordninger, der er kommet frem, og ikke mindst også for den overvejende støtte, der var til forslaget.

Der er tale om en genfremsættelse af et tidligere lovforslag, og man kan sige, at det på mange måder var de samme elementer, som ikke så overraskende var indeholdt i debatten i dag.

Som sagt var der en generel opbakning til, at der serveres sund mad i daginstitutionerne. Jeg tror i det hele taget, at temaet sund mad ikke mindst i forbindelse med børn og unge er et tema, som vi kommer til at beskæftige os ganske meget med i de kommende år. Der er klart en udvikling her i landet i retning af, at børnene og de unge ikke får tilstrækkelig sund mad, at de spiser og drikker for meget, som er for sukkerholdigt, og at der dermed også er en tendens til et stigende antal overvægtige børn og unge.

Det er synd for den enkelte. Det går ud over trivselen og kvaliteten i vedkommendes liv. Det er også et samfundsøkonomisk problem, så det er et problem, vi også kommer til at arbejde med ud fra mange forskellige vinkler, herunder at vi fremsætter et forslag som det her, der skal forbedre mulighederne for madordninger i børneinstitutionerne.

Der er så delte meninger om, om forældrene skal betale for madordningerne ud over den almindelige daginstitutionsbetaling, og om det er de enkelte forældre, der bestemmer, om deres børn skal være omfattet af madordningerne, eller om de generelt skal omfatte alle børn.

Jeg kunne måske nok savne, at nogle af kritikerne havde sat lidt mere fokus på, at der med lovforslaget også bliver fjernet nogle af de barrierer, som forældrene har oplevet at der er med hensyn til at få etableret nogle velfungerende forældrebetalte madordninger.

Til de bekymringer, der er fremhævet her i dag, vil jeg starte med at sige, at fru Line Barfoed

nærmest beskriver det her forslag, som om det var dets formål, at der skulle ende med at sidde nogle få børn – de fattige børn – som ikke kunne få mad, der skulle se på, at alle de rige børn spiste den gode mad.

Ja, faktisk spurgte fru Line Barfoed, i fuldt alvor må jeg gå ud fra, om det var sådan, at det skulle indeholdes i de pædagogiske udviklingsplaner, at man sådan skulle lære, hvorfor der er fattige børn, der skal se på, at de andre spiser.

Når man hører fru Line Barfoed fremstille virkeligheden på den måde, er det lige før, man tror, at fru Line Barfoed er kommet flyvende her til i en tidsmaskine fra det 15. århundrede og er landet midt i Folketingssalen her i dag uden overhovedet at vide, hvad det er for et samfund, der er uden for dørene. Det forholder sig jo ikke sådan i verden, som fru Line Barfoed beskriver det.

Kl. 18.30

Jeg noterede mig, at både Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre delte den samme bekymring, men lagde op til en drøftelse under udvalgsbehandlingen af, om man kunne finde en løsning. Jeg vil da godt sige, at det da også er noget, jeg har tænkt over, når jeg har vurderet den her tanke og forslaget. Er det nu sådan, at det kan få en social slagside, som ikke er acceptabel? Det synes jeg da bestemt er noget, vi skal overveje.

Men det skal afbalanceres af, at det i hvert fald i regeringen er udgangspunktet, at forældrene altså har ansvaret for, at børnene får noget ordentlig mad, og jo mere vi lader det offentlige gå ind og betale for f.eks. børnenes mad, jo mere fjerner vi også ansvaret.

Jeg synes, at det er en rigtig tankegang, at vi gør, hvad vi kan for at stimulere fornuftige madordninger i daginstitutionerne og også meget gerne i skolerne, men at de er baseret på det grundvilkår, at det er forældrene, der finansierer den mad, børnene skal have. Det er jo også sådan, det er, når der ikke er madordninger. Så betaler forældrene selv for madpakken og for den mad, børnene i øvrigt spiser, så det er jo ikke sådan, at vi pålægger forældrene nogle omkostninger ved at sige, at de selv skal betale. Den balance må der være i det.

Jeg kan ikke på forhånd sige, om der kan være nogle løsninger. Jeg er ikke umiddelbart tilhænger af tanken om fripladser i den her forbindelse. Er der børn, som virkelig er i den situation, at forældrene ikke kan betale, kan jeg ikke se andet, end at det i første omgang vel egentlig

må være et spørgsmål om, at de sociale myndigheder vurderer, at der her altså er en familie, som simpelt hen ikke har penge til at sørge for maden til deres børn, og så må man med de ordninger, der i øvrigt er, hjælpe den pågældende familie til at få råd til at sørge for, at deres børn får mad.

Men jeg synes da, at vi skal interessere os for det under udvalgsbehandlingen og måske også prøve at komme tættere på nogle vurderinger af, hvad det er for nogle priser, der kunne komme på tale her. Der har jo været forsøgsordninger, hvilket også den konservative ordfører var inde på, hvor det for mig at se tyder på, at det trods alt er meget begrænsede omkostninger, der er forbundet med det her.

Et er, at man inkluderer lønudgifter, men samtidig er der også tale om, at man ofte kan købe mere rationelt ind og lave maden mere rationelt, når det er storkøb, det drejer sig om, og derfor er det også noget, der kan gøre det billigere end det, forældrene selv skulle betale, hvis de selv skulle købe maden og smøre madpakken derhjemme.

Men jeg synes, at vi under udvalgsarbejdet skulle prøve at komme lidt tættere på, hvad det egentlig er for nogle omkostninger, der kunne komme på tale her. Udgangspunktet for regeringen er, at forældrene må have ansvaret og også betale for børnenes madordninger, men jeg takker for den konstruktive tone, jeg synes der var i indlæggene fra både Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

Så vil jeg også lige strejfe det spørgsmål, der har været oppe nogle gange, om kommunerne, der har mulighed for at nedlægge nogle ordninger på basis af det her, det vil sige køre eksisterende gratisordninger ind under den her ordning. Der er vi i den samme situation som i så mange andre sammenhænge, at vi hele tiden må spørge, hvad vi mener med et kommunalt nærdemokrati, hvad vi mener med selvstyre i kommunerne. Har vi tillid til, at kommunerne træffer fornuftige beslutninger her, eller er vi bange for, at kommunerne ikke kan håndtere sådan nogle problemstillinger på en fornuftig måde, sådan at vi må træffe beslutningerne i stedet for?

Vi har i regeringen altså valgt at sige, at der her er et område, hvor kommunerne fornuftigt kan træffe beslutningerne, men også – og det var et forslag, som kom ind under, tror jeg, andenbehandlingen af forslaget sidste gang – at kommunerne skal fastsætte et maksimumsbeløb for forældrenes betaling til madordninger. Allerede

her lægges der en dæmper på de omkostninger, der kan blive aktuelle for den enkelte familie.

Men tak for debatten. Jeg ser frem til en konstruktiv udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren mente, at jeg måtte være kommet i en tidsmaskine fra det 15. århundrede. Nogle gange har jeg indtryk af, at det er regeringen, der er kommet i en tidsmaskine fra en tidsalder, hvor der var kolossale forskelle, og hvor det, man i første omgang gjorde, var at tilgodese de rigeste i samfundet. Det virker sådan med hensyn til nogle af de her forslag.

Men jeg vil gerne spørge ministeren, hvad det er, ministeren forestiller sig i praksis, når det her forslag skal føres ud i livet, hvis ministeren mener, at det er fuldstændig urealistisk overhovedet at forestille sig, at der opstår en situation, hvor nogle børn er med i en madordning, der er betalt for, og nogle børn ikke er med.

Hvis det ikke er det, ministeren har lagt op til, hvad er det så, ministeren forestiller sig der kommer til at ske i virkeligheden ude i institutionerne?

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Nu tog jeg afstand fra den måde, fru Line Barfod beskrev virkeligheden på, men jeg håber da også, at fru Line Barfod noterede sig, at jeg til de ordførere, som ligesom nærmede sig problemstillingen på en mere konstruktiv og resultatsøgende måde, end fru Line Barfod gjorde, sagde, at jeg selvfølgelig godt kunne forstå den bekymring, der kan være over det her. Hvis det er sådan, at vi får nogle priser, som virkelig for alvor afholder nogle fra at betale for maden, kan jeg godt dele den bekymring. Jeg forstår den godt.

Men som sagt skal det afbalanceres af, at jeg rent faktisk mener, at det er forældrenes ansvar at betale for den mad, deres børn skal have. Jeg sagde også, at vi nu må dykke mere ned i det, men det er da klart, at jeg ikke kan afvise, at der er forældre, der om ikke andet så ikke vil betale for sådan en ordning, og som foretrækker, at deres børn skal have madpakke med hjemmefra i stedet for den mad, som serveres. Det kan være, at de af forskellige grunde synes, at det ikke er den rigtige mad, institutionen serverer, at de

selv kan gøre det bedre osv. Det kan jeg jo ikke afvise.

Så jeg kan ikke stå her og sige, at den situation, at nogle børn ikke er koblet på madordningen, ikke vil opstå. Da jeg gik i skole – og sådan er det da nok stadig væk – var der også nogle børn, som ikke var med i mælkeordningen i skolen. Sådan er det jo.

(Kort bemærkning).

Line Barfoed (EL):

De børn, vi snakker om, er ikke dem, hvor forældrene af en eller anden grund vælger, at deres børn skal have noget andet mad end den, der bliver serveret. De børn, vi snakker om, er dem, der ikke har råd til at være med i ordningen.

Da sagde ministeren på et tidspunkt, at hvis der var nogle forældre, der virkelig ikke havde råd, skulle det sociale system træde til. Sådan forstod jeg det. Betyder det, at regeringen vil fremsætte nogle forslag om, at man kan få særlige tilskud til mad, eller vil man, som det også har været fremme i debatten her, udvide fripladsreglerne til også at omfatte madordningerne, så vi altså får en generel hævnning af brugerbetalingen, som man bare ikke har lyst til at sige er en hævnning af brugerbetalingen, fordi man i stedet deler det op i madordninger og noget andet, men dog med den tilføjelse, at fripladsen så også gælder for madordningen?

Eller hvad er det, ministeren forestiller sig det sociale system skal træde til med for at sikre de familier, der ikke har råd til at betale for maden?

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Det, der lå i mine betragtninger om det sociale system, var, at vi har et veludviklet socialt system her i landet, hvor man har mulighed for at få hjælp, hvis man ikke har råd til at dække sine basale behov. Derfor har jeg den antagelse, at hvis der er familier, der ikke har råd til at betale de, tyder det på, trods alt beskedne beløb, der vil være forbundet med en sådan madordning i en institution, så vil de have et indkomstniveau, der også med de eksisterende regler gør dem berettigede til at få hjælp socialt fra kommunerne til at få råd til at betale for deres børns mad.

For jeg antager, at det vil være så lavt et niveau, at det faktisk ikke er dyrere for forældrene at koble sig på en madordning i daginstitutioner,

end det vil være at betale for det, det koster at købe ind til madpakker. Jeg tror, det vil kunne holdes på et rimelig beskedent niveau.

Men jeg synes som sagt, at vi skal få de ting undersøgt noget nærmere under udvalgsbehandlingen og se, om der er nogle problemer i det, som vi i fællesskab kan løse med det udgangspunkt, at det som sagt er forældrenes ansvar at betale for børnenes mad.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg var ved at sige noget harsk til ministeren om, at det, når man kigger på regeringens forslag, er sjovt, at der nu pludselig er meget, meget stor tillid til, at kommunerne kan finde ud af alting, og at der i en lang række andre sammenhænge ikke er tillid til, at kommunerne kan finde ud af noget som helst, og at der her centraliseres en hel masse.

Men i stedet for vil jeg også, tiden taget i betragtning, kvittere for ministerens bemærkninger om, at ministeren er villig til at kigge på, om der er nogle problemer med vuggestuebørnene, og også på, hvad det er for et prisniveau, vi snakker om med hensyn til disse madordninger. Det er jo ikke et spørgsmål om, at man ikke har råd til at betale for maden. Det, vi er nervøse for, er, at man ikke har råd til at betale for madordningen, og det er jo noget andet, fordi der trods alt også skal indregnes lønudgifter og andet.

Jeg vil lade være med at stille ministeren et spørgsmål, men blot kvittere for, at ministeren er villig til at gå konstruktivt ind i det her udvalgsarbejde med henblik på, at vi måske kan finde nogle løsninger, så ministeren kan samle et lidt bredere flertal, end ministeren kunne sidst.

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Da jeg kan forstå, at de første, måske lidt mere polemiske, bemærkninger fra fru Lone Dybkjær side var nogle bemærkninger, som fru Lone Dybkjær ikke ville fremsætte, skal jeg ikke kommentere dem, men blot takke for kvitteringen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til navnelov.

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Søren Pind (V):

Man kan som liberal Venstremand vælge at anskue dette lovforslag ud fra to forskellige synsvinkler.

Den ene vinkel er spørgsmålet om en ejendomsret, om slægtens ret til at bevare sit navn, uden at andre blot kan overtage det. Der er tale om en form for kulturel ejendomsret, som man skal behandle med varsom omtanke, før man blot ændrer og griber ind over for denne.

Den anden vinkel er naturligvis, at spørgsmålet om navn er et individuelt spørgsmål, der så vidt muligt bør være op til den enkelte selv, og hvor andre hensyn må underordnes.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er med et vist vemod, jeg ser disse forandringer. Der er tale om, at man i forslaget ser bort fra spørgsmålet om slægtens naturligt skabte ejendomsret til sit navn til fordel for en i forhold til ejendomsretten fuldstændig fritsvævende konstruktion. Et navn bliver nu et navn og intet andet.

Tag f.eks. noget, som jeg husker fra min egen barndomserindring: at gætte folks oprindelsessted ud fra deres navn. Det har altid været sikkert og vist og for mig et kendemærke på linje med dialekter. Navne som Due, Kofoed, Brandt og Kjøller har altid indikeret et tilhørsforhold til en bestemt landsdel, nemlig Bornholm. Dette opløses nu, særlig for navne, der bæres af over 1.000 personer, f.eks. Kofoed, og det vil jeg savne. Samtidig vil interessen for det historiske og

tilhørsforholdet til forskellige familier nu også blive udvandet, og det har jeg det heller ikke så godt med.

Men naturligvis støtter Venstre lovforslaget. Venstres folketingsgruppe har tilkendegivet, at man ønsker en liberalisering af den nuværende lovgivning, og har valgt at vægte det enkelte menneske først. Jeg vil dog allerede nu varsle, at vi ønsker at se på grænsen på de 1.000 navnebærere. Vi vil under udvalgsarbejdet se med sympati på muligheden for at hæve dette antal, f.eks. til 3.000 navnebærere, og vi vil også se på betingelserne i § 4 og § 5.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg noterede mig med interesse og sympati liberalisten hr. Søren Pinds kulturkonservative hertesuk til at begynde med. Jeg vil i og for sig ikke føje noget til det, hr. Søren Pind så udmærket har sagt, men blot spørge, når hr. Søren Pind skelner mellem synspunktet ejendomsret til navnet – det, man kunne kalde det kulturkonservative synspunkt – og så det individuelle, om man så ikke til det kunne føje til, at det kulturkonservative synspunkt, hvor navnet sætter en i en slægtsidentitet og en sammenhæng med slægten, er mere end en ejendomsret, det er jo også udtryk for, at den enkelte ikke vælger sin identitet selv og derfor ikke vælger sit navn selv, men så at sige får det givet uden at blive spurgt, og at det er udtryk for, at den enkelte er sat i slægtens sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Søren Pind (V):

Jeg vil først sige, at jeg ikke tror meget på, at man kan gradbøje liberalismen, så hvis den semantik, hr. Jesper Langballe vil ind i, er noget med liberalistisk og liberalisme, skal jeg afholde mig fra at komme ind på det. Hvis hr. Jesper Langballe spørger mig, om ikke det, han spørger mig om, er god konservativ politik, må jeg henvise svaret til forbrugerministeren, thi det er vist nærmere hans partipolitiske tilhørsforhold end mit.

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg lyttede også med stor sympati til hr. Søren Pinds konstatering af de to modsætninger, der var tale om, men jeg vil godt lige stille et spørgsmål med hensyn til ordet liberal.